

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-399/19-K

Název	Základní škola a mateřská škola Valeč, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Sídlo	Podbořanská 32, 364 53 Valeč
E-mail	zsvalec@seznam.cz
IČ	75006219
Identifikátor	600067343
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Marcela Pavlíčková
Zřizovatel	Obec Valeč
Místo inspekční činnosti	Podbořanská 32, 364 53 Valeč
Termín inspekční činnosti	2. 5. 2019 – 3. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnoceným obdobím je školní rok 2018/2019 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Valeč, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

Ve dvoutřídní neúplné základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 19 žáků prvního až pátého ročníku ve dvou třídách.

Mateřská škola má jednu třídu, ve které se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 19 dětí. Z celkového počtu dětí bylo v posledním roce před zahájením povinné školní docházky 9 dětí, jedno dítě bylo mladší tří let. Provoz je zajištěn od 6:30 do 15:30 hodin.

Zájmové vzdělávání škola poskytuje ve školní družině v době od 6:30 do 7:50 hodin a po vyučování do 15:30 hodin. Ve školní družině se k datu inspekční činnosti vzdělávali všichni žáci základní školy. Činnost školní družiny je ráno a odpoledne (v okrajových částech dne) propojena s činností mateřské školy. Od zákonných zástupců není vybírána úplata za předškolní ani zájmové vzdělávání.

Stravování dětí, žáků a zaměstnanců školy zajišťuje vlastní školní jídelna. Škola je zapojena do projektu „Ovoce do škol“, „Mléko do škol“ a Obědy do škol“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenována do funkce ředitele školy v průběhu prvního pololetí školního roku 2018/2019, zná dobře prostředí, ve kterém škola působí, neboť ve škole působila jako učitelka v mateřské i v základní škole. Znalost prostředí se promítá do plánování cílů rozvoje zaměřených např. na získání odborné kvalifikovanosti učitelek, zlepšování podmínek vzdělávání a partnerskou spolupráci. Kromě ředitelky školy, která je odborně kvalifikovaná pro vzdělávání ve školní družině, není ani jedna z dalších pedagogických pracovníků odborně kvalifikovaná pro vykonávání pedagogických činností. Nízká kvalifikovanost se negativně odráží v kvalitě poskytovaného vzdělávání, v neznalosti metod a forem práce a různých způsobů hodnocení. Ředitelka školy nestanovila plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v současné době si dvě pedagogické pracovnice studiem doplňují kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Ve školním roce 2018/2019 se vzdělávaly učitelky mateřské školy v oblasti polytechnického vzdělávání, které se uskutečnilo v prostorách školy. Účast v kurzech a seminářích je značně omezena špatnou dopravní obslužností oblasti a malou možností vzájemné zastupitelnosti učitelek, jiné formy dalšího vzdělávání škola využívá minimálně.

Kontrola průběhu a výsledků vzdělávání v mateřské i základní škole zatím není systematická, učitelkám chybí zpětná vazba o kvalitě využívaných metod a forem práce s dětmi a žáky. To se projevilo v průběhu předškolního vzdělávání nedostatečnou diferenciací vzdělávacích aktivit podle věkových zvláštností dětí a malou podporou rozvoje jejich samostatnosti. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání neposkytuje ucelený obraz o mateřské škole, nejsou v něm zpracovány mimo jiné podmínky a organizace vzdělávání podle zásad stanovených v rámcovém vzdělávacím programu. Zavedený denní řád je málo flexibilní, neposkytuje dost času pro volnou hru a spontánní činnosti, doba pobytu venku je stanovena na kratší dobu než optimální dvě hodiny. Hračky a pomůcky jsou obměňovány a doplňovány postupně podle potřeb dětí, většinou jsou dětem volně dostupné. Třída mateřské školy je malá, s nižším počtem míst u stolků než je počet zapsaných dětí, nejsou v ní prostorové podmínky pro spontánní pohybové aktivity a pro soukromí dětí. Společně organizované pohybové činnosti probíhají ve cvičebně. Starší děti mají nevhodné podmínky pro odpočinek, v ložnici mohou využít lehátko nepřítomných dětí, či relaxovat

při poslechu pohádky vsedě. Na školní zahradě chybí pískoviště, které by podpořilo rozvoj tvořivosti při volnočasových aktivitách venku.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání navazuje na školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, je zaměřen na sociální a osobnostní rozvoj a individuální vzdělávání žáků, což se díky nízkému počtu žáků ve třídách částečně daří. Žáci prvního a druhého ročníku jsou vzděláváni společně v jedné třídě, žáci třetího, čtvrtého a pátého ročníku jsou vzděláváni společně ve třídě druhé. Ředitelka školy nastavila rozvrh hodin jednotlivých ročníků v nesouladu s učebním plánem školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, žákům tak není poskytováno vzdělávání v některých předmětech v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Zároveň není ve vzdělávací oblasti umění a kultura žákům poskytováno vzdělávání v rozsahu povinné časové dotace. Prostorové podmínky pro základní vzdělávání jsou dostačující a umožňují využití prostoru i pro odpočinkovou činnost. Výškově nastavitelný nábytek je jen v jedné třídě, ve druhé je starý nábytek, který neumožňuje nastavení podle výšky žáků, někteří žáci tak sedí v pracovní nevhodné pozici a získávají špatné návyky při sezení. Vyučující mají k dispozici výukové a didaktické materiály, které umožňují motivovat žáky a zpestřit výuku. Interaktivní tabule, vhodné ke zpestření výuky a zlepšení organizace výuky ve třídách s více ročníky, jsou však nefunkční.

Školní vzdělávací program pro školní družinu vychází ze školního vzdělávacího programu základní školy, zaměřuje se na kompenzaci sedavého zaměstnání při vyučování a to nejrůznějšími činnostmi spojenými s odpočinkem, rekreací, pohybovými hrami jak v přírodě, tak i v učebně, která je vybavena kobercem a vyhovujícím nábytkem. Žáci mají k dispozici námětové a metodické hry, knížky, tematické koutky, které umožňují rozvoj fantazie, tvořivosti, řečových a komunikačních dovedností.

Sociální zařízení pro mateřskou školu je nově zrekonstruované a pro děti zcela dostatečné, zázemí pro žáky základní školy je však zastaralé, žáci nemají možnost zavřít se na toaletě v kabině (chybí kliky), prostředí je neestetické a nevhodné pro vytváření správných hygienických návyků.

Škola se snaží vytvářet bezpečné prostředí. Děti a žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví na začátku svého pobytu ve škole a při dalších činnostech, např. výletech, sportovních aktivitách. Pedagogický dohled byl zajištěn při všech pozorovaných činnostech.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka v mateřské škole navazovala na předchozí poznatky dětí, cíle vycházely ze vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu. Spontánní a řízené činnosti nebyly vyvážené, děti měly málo času pro volnou hru a spontánní pohybové aktivity ve třídě i při pobytu venku. Pevně stanovený režim limitoval jednotlivé činnosti organizované v průběhu dne a učitelky málo přihlížely k potřebám dětí. Ráno v průběhu volných her si děti samy volily aktivity, i v omezených prostorových podmínkách dokázaly vytvářet variabilní herní koutky, spolupracovaly, rozvíjely konstruktivní hry, učitelky se zapojovaly zejména do stolních her souvisejících s rozvojem postřehu, paměti, komunikačních dovedností, předmatematických představ. Děti, které přicházely do mateřské školy později, neměly dostatečný časový prostor pro rozehrání her. Nabídka činností přímo organizovaných učitelkou byla diferenciovaná podle věkových zvláštností dětí jen při některých aktivitách (např. výtvarných). Převaha řízených činností se negativně projevila v nižší koncentraci zejména mladších dětí. Děti měly zpravidla málo prostoru pro samostatné řešení situací a vlastní postup při plnění úkolů. Pohybové aktivity ve cvičebně byly intenzivní, učitelka

sledovala správné provádění cviků, vhodně využila tělovýchovné náčiní. Doba vyžadující soustředění byla pro mladší děti nepřiměřeně dlouhá, což se projevilo zejména v závěru jejich nižším zájmem. Více prostoru k pohybu měly děti při pobytu venku, reagovaly na pokyny učitelky, dodržovaly domluvená pravidla her, učitelky vhodně využívaly náhodná pozorování. Dětem chyběl prostor pro volný pohyb a spontánní hru, i když k tomu měly vhodné podmínky (např. park). Organizace stravování poskytovala málo příležitostí pro iniciativu dětí. Učitelky je obsluhovaly, děti neměly prostor pro rozvoj samostatnosti, zručnosti a zodpovědnosti. Při odpoledním odpočinku nebyly respektovány individuální potřeby většiny dětí. Činnost mateřské školy je v okrajových částech dne propojena s činností školní družiny. Žáci školní družiny obohacovali hry dětí o nové náměty, což vedlo k rozvoji sociálních kompetencí.

Výuka v základní škole byla promyšlena, vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze znalostí a dovedností žáků. Byly rozvíjeny jejich schopnosti a dovednosti, pouze ojediněle byly rozvíjeny postoje žáků. Vyučující vždy diferencovali učivo podle vzdělávacích potřeb žáků, chyběla diferenciací učiva podle jejich schopností. Ve výuce obou vyučujících byl patrný rozdíl daný nezkušeností jedné z nich a chybějící metodickou podporou. Učitelka pracuje pouze s tematickými plány školy, školní vzdělávací program pro základní vzdělávání nezná, což se odráží v přehnaných nárocích na žáky například v předmětu anglický jazyk. Ředitelka spolupracuje ve třídě s asistentkou pedagoga, která se věnovala převážně žákům prvního ročníku, ředitelka jejich práci koordinovala a více se zaměřila na vzdělávání žáků druhého ročníku. Žákům prvního ročníku chyběla podpora při nácviku čtení, rozvíjení slovní zásoby a procvičování mluvidel. Vyučující udržovali pozornost žáků střídáním frontální výuky se samostatnou prací žáků. V průběhu ani závěru vyučovacích hodin nebylo používáno sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků. Vyučující hodnotili hodiny pouze formálně nebo vůbec. Žáci neměli možnost porovnání výsledků úkolů s ostatními spolužáky. V hodinách panovala přátelská atmosféra, žáci se s důvěrou a bez obav obraceli na vyučující s žádostí o pomoc či radu.

Během zájmového vzdělávání se vychovatelka aktivně zapojovala do činností žáků, nabízela jim různé možnosti aktivního odpočinku v podobě společenských a tematických her, malování. V průběhu aktivit docházelo k cílenému rozvoji sociálních kompetencí a kompetencí naplnění volného času, příkladem je kroužek ručních prací, které vedou dvě dobrovolnice z řad občanů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole nejsou stanovena pravidla pro sledování a hodnocení výsledků vzdělávání dětí v průběhu roku. Učitelky se zaměřují zejména na vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, rozvíjejí matematickou a předčtenářskou gramotnost, dovednosti předcházející psaní, následné cíle pro rozvoj dětí nestanovují. Důsledný a přívětivý přístup učitelek pozitivně ovlivňoval chování dětí, které dodržovaly pravidla soužití, navzájem si pomáhaly, starší spolupracovaly. V prostředí školy se pohybovaly bezpečně, při hrách byly samostatné, uměly zacházet s hračkami, s předměty denní potřeby. Děti mají repertoár písní a básní, při poledním odpočinku jim učitelky pravidelně čtou. Učitelky sledují a konzultují výsledky dětí při zápisu k povinné školní docházce. Děti a žáci se zapojují do programů zaměřených např. na dopravní výchovu, osobní bezpečnost, environmentální vzdělávání, poznávají významná místa v okolí.

Učitelky nemají pravidelný kontakt se zákonnými zástupci dětí a žáků, protože část dětí a žáků dojíždí školním mikrobusem. To ztěžuje vzájemné předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí a žáků. Rodičům žáků jsou informace předávané

prostřednictvím žákovských knížek a na pravidelných třídních schůzkách, které jsou rodiči málo využívané. K hodnocení škola používá vlastní nástroje (písemné práce, testy). Výsledky vzdělávání žáků škola eviduje a projednává na pedagogické radě, dále je však nevyhodnocuje, neanalyzuje příčiny školní neúspěšnosti a nepřijímá opatření při školní neúspěšnosti žáků. Škola řeší občasné konflikty mezi žáky, školním řádem nemá stanovené postupy pro udělení kázeňských opatření, což vede k nejednotnosti v jejich udělování. Škola se prezentuje při různých místních společenských a kulturních akcích.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- V průběhu školního roku 2018/2019 byla jmenována nová ředitelka, její činnosti zatím není systematická, kontrolní a řídicí mechanismy nemá ještě nastavené.

Silné stránky

- Vzájemná spolupráce mateřské a základní školy usnadňuje dětem předškolního věku přípravu na další vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řídicí a kontrolní mechanismy jsou málo účinné, učitelky nemají zpětnou vazbu ke kvalitě vzdělávací práce s dětmi a žáky, což se negativně projevilo v organizaci předškolního i základního vzdělávání. Organizace činností v předškolním vzdělávání nevycházela z potřeb dětí, převaha řízených činností nad spontánními aktivitami nevedla k žádanému rozvoji kompetencí k učení a řešení problémů.
- Chybějící metodická podpora se negativně odráží i v kvalitě základního vzdělávání, zejména v neúčinných metodách a v nenaplnění obsahu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- Škola nemá vytvořený systém pro sledování výsledků vzdělávání dětí a žáků, chybí větší diferenciací činností ve vztahu k očekávaným výstupům; není tak podporována školní úspěšnost dětí a žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V mateřské škole poskytovat větší prostor pro hru a činnosti vycházející především z potřeb a zájmu dětí.
- Vzájemně sdílet nové metody a formy práce s dětmi a využívat je v průběhu vzdělávání pro zavedení širší vzdělávací nabídky.
- Umožnit dětem větší samostatnost při sebeobsluze při podávání jídla.
- Vytvořit vhodné podmínky pro odpočinek všech dětí. Klidový program mimo lůžko nabízet všem dětem, které mají nižší potřebu spánku, nejen dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.
- Věnovat metodickou podporu začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím ze strany ředitelky, zavést efektivní mechanismy kontrolního systému.

- Systematicky vyhodnocovat výsledky vzdělávání a přijímat opatření ke zlepšení výsledků žáků. Vypracovat strategii předcházení školní neúspěšnosti, která pedagogům bude návodem k přijímání těchto opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Valeč, z 27. 10. 2009;
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 30. 4. 2019;
3. Jmenování ředitelky školy do funkce vydané Obcí Valeč, s účinností od 21. 12. 2018;
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018;
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k datu inspekční činnosti;
6. Dokumentace BOZP vedená k datu inspekční činnosti (revize sportovního zařízení a vybavení, kniha úrazů);
7. Účetní dokumentace za rok 2018 (účtová osnova, účetní závěrka, hlavní kniha);
8. Finanční vypořádání dotace za rok 2018;
9. Vybrané žakovské knížky;
10. Zápis z pedagogické rady konané dne 20. 1. 2019;
11. Školní matrika vedená k datu inspekční činnosti;
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok s krtkem“, platný pro školní rok 2018/2019;
13. Školní řád mateřské školy platný od 1. 12. 2012;
14. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Harmonická škola“, platný od 1. 9. 2007, ve znění dodatků;
15. Školní vzdělávací program pro školní družinu bez data;

16. Školní řád pro základní vzdělávání bez data;
17. Vnitřní řád školní družiny bez data;
18. Třídní knihy vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti;
19. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2018/2019;
20. Zápisní lístky do školní družiny ve školním roce 2018/2019.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Olga Ševčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Olga Ševčíková v. r.

Ing. Eva Lorencová, kontrolní pracovnice

Eva Lorencová v. r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Marie Vrátníková v. r.

V Karlových Varech 22. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Marcela Pavlíčková, ředitelka školy

Marcela Pavlíčková v. r.

Ve Valči 7. 6. 2019